

FAJÉRMELGÉSI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-ter 1.

TELEFON 208.

-gyes szám: hétköznap 2 l.

Vasárnap 4 f.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Harcoljanak az itthonmaradtak is!

Tudvalevő, hogy a hadbavonult katonák családtagjai bizonyos törvényszabta föltételek mellett az államkincstárból félhavonként fölvehető segélypénzben részesülnek.

Segélyre igényel bir a bevonultnak felesége, gyermeke, mostoha gyermeke, unokája, apja, anyja, mostoha apja, mostoha anyja, nagypapja, nagynyija, nejenek édesapja, édes anyja, mostoha testvére, de valamennyi csak akkor, ha semmiféle állandó ellátásban nem részesül, ha magát vagyonának jövedelméből, vagy önnálló, keresetéből fenntartani nem képes. Ehhez a törvény még hozzátézi, hogy az olyan családtag, akiről a hatóság megállapítja, hogy megélhetését megfelelő munka elvállalásával biztosíthatná, segélyre igényt nem tarthat.

Elmondhatjuk, még pedig jóleső érzéssel mondjuk el, hogy a hatóságok igazán emberséges jóindulattal voltak a keresők nélkül maradt családtagok iránt. A törvénynek megszorított szigorát alig alkalmazták. Liberális gondolkodással kiutaltatták a hadisegélyt olyanok részére is, akiről pedig könnyűszerrel meg lehetett, meg lehet ma is állapítani, hogy egészségesek, dolgozóbirók, tehát a „megfelelő“, nekik való munka elvállalásával állami segítség nélkül is el tudnák magukat tartani. Rendjén van. Egy szavunk sincs ellene.

Csak most már az nincs rendjén, amit különösen gazdáink tapasztalnak, hogy a hadisegélyben részesülők közül nagyon sokan nem becsülik meg érdeme és jelentősége szerint az állam jótéteményét. A könnyen jött és mondhatjuk elég bőkezűen osztott kincstári pénz elkaphat egyeseket, s könnyelművé renyhévé, dologkérülővé tesz.

Országos veszedelem rejlik abban, ha a most kezdődő tavaszi s majdan a nyári gazdasági mezimunkák idején nem lesz munkáskész. Mert egyrésze oda van a lövészárokban, másrésze pedig idehaza tétlenül hever a tunyaság párnáin s a

könnyen jött pénzből lustálkodikva csak a készlet fogyasztja. Dolgozni nem megy, ha hívják se. Pedig birná a munkát, nekivaló is, eddigi életfolyásában hozzá is van szokva, meg azt is felgondolhatná, hogyha dolgozik, azzal újabb pénzt keres, az állami segélypénzt akár takarékpénztárba teheti.

Végezetül pedig minden itthonmaradottnak kötelessége arra gondolni, hogy ádáz ellenségeink ellen küzdő vitéz katonáink is csak úgy győzhetnek, ha mindig megvan a küzdelemhez való testierejük és kitarásuk. Ez pedig csak úgy lesz meg, ha állandóan kellő táplálkozás

ban részesülnek. Az élelmezést pedig csak a becsületes, hálás, jó magyar föld adja — ha kellő megmunkálásban részesül.

Ki végezze a szántás, vetés, kapálás, gyűjtés, aratás munkáit? Csak az itthonmaradtak. Amint a hatóságok védelmében küzdő véreink karddal, puskával harcolnak: azonképpen harcoljanak az itthonmaradtak ekével ásóval, kapával. Csak így fogjuk legyőzni az ellenséget, közös erővel, közös akarattal.

Fontolják meg ezt jól az államségélyesek is. Az államségély nem alalmaznapé, hanem olyan jótétemény, amely hátlára, dologra és tette kötelez!

A világháború.

A Kárpátokban az időjárás némileg enyhült, a küzdelem azonban a régi energiával és heves-séggel folyik tovább. Az oroszok az északi harctér minden pontján óriási erőfeszítéseket tesznek, összes tartalékjaikat csatavonalba viszik, egy vonalukat áttörjék. Nem törődnek időjárással, a borzalmas emberáldozattal, nagy szívóssággal támadnak, így Biala, Zaklicyn körül, Ciszától északra, azonban mindenütt sikertelenül; támadásaik, bár lehető a legkisebb távolságra megközelítik csapatainkat, erős ágyú és puskatűzben véresen omlanak össze. — Przemysl körül nyugalom van. A lengyelországi harctéren Grodnó körül próbálkoztak az oroszok. Véres harcok folytak le Praszynsz körül, hol az oroszok óriási tulerővel támadtak a németekre és némi sikereket is értek el és most ezzel telekürtölik a világot, hogy az általános figyelmet elfordítsák a 10. orosz hadseregek a mazuri téli csatában szenvedett megsemmisítő vereségéről. — A nyugati harctérről

igen furcsa dolgokat jelent a német nagyvezérkar. Egy lövészert szállított francia gőzös, mely Nieuportba volt rendelve, egy mulatságos véletlen folytán a németek által megszállott Ostendébe tévedt. A hajó legénysége a tüzes francia boroktól berugott és eltévesztette az utirányt. A németek a hajót elsüllyesztették. A franciák most is több helyen támadtak: Champagneban, az Argonneokban, a cheppyi erdőben és a Loreto magaslaton; az utóbbi helyen 8 tisztet, 558 közlegényt fogtak el a németek és 7 géppuskát meg 6 kisebb ágyút zsákmányoltak. — A franciák dicsekedve kürtölik világgá az Eiffel torony szikratávirója útján egy német oszlop ellen Tause magaslaton megkísérelt tüzelésüket. A németek bevallják a hír valóságát, csak annyiban helyesbítik az esetet, hogy a francia ágyugolyók csakugyan sikerrel működtek, amennyiben az említett magaslaton menetelő francia hadifoglyok közül 38-at sikerült nekik megölni.

Mezőgazdák figyelmébe.

(Vége)

A mértéktelenség nemcsak a kereskedőben csunya, hanem a gazdában is. Nem szabad üzorsáknak lenni a földmivesnek sem és minden hibát nem szabad a háboru bő köpönyegjével betakarni. A tavaszi vetés után jó a kapálás. Nehéz, sok időt igénybevevő munka. A köznép ilyenkor sok verítéket letöröl homlokáról. Eppen azért küszöböljük ki azt a rossz szokást, hogy a kapálásokat mind kézi erővel végezzük el. Nem érünk rá most paradézni. Elő a kapálóékekkel, melyet minden falusi kovács egy bemutatott minta után könnyen megcsinál. Ugyis drága a tengeri, minek szőrjék bele a magot, géppel szép sorba elvetjük, kapálóékekkel megkapáljuk a sorközöket, a sort pedig kapálva kiegyeljük. Hamar végeztünk így. A babot elvetjük a kukorica sorába egyvidejűleg, vagy amikor a tengerit kell. Lesz bab is. Töltés helyett akár még egyszer is megkapálhatjuk, többet ér neki, mint a töltögetés. Ez a munkarövidítés már csak azért is szükséges, mert a szőlőnél már nem igen tudunk rövidíteni és ezernyi ezer dolog vár reánk. Különösen az aratás.

Fejérmegyének aratói a lapok jelentései, de a tapasztalat szerint is vonakodnak most szerződéseket kötni. Ennek oka, ha nem csalódom, abban áll, hogy az arató azt látja, hogy óriási változások történnek egy hét alatt is. Ugy gondolja tehát, ne hamarkodjunk el a dolgot. Vannak ismét olyanok, kik' lehetetlenségekről álmadozva maguk se tudják, mit kérjenek. Nem gondolják meg, mennél drágább a munka, annál drágább a kenyér s a többi, mert a munka, a gabona és a termék testvére és egy kenyéren él mind a kettő. A arató ember ritkán van olyan helyzetben, hogy részes aratása után valami eladnivalója akadjon. A zabot kivéve. Őrül, ha a kenyérnek valóját megkeresi. Ránézve tehát nem abban van a fődolog, hogy búzát keressen, vagy másféle magot, hanem az, hogy elég legyen a kenyérre való. Tehát annyi holdat kérjen a szerződésben, melynek a jövedelme, a

SÖVEGJÁRTÓ vaszonarúháza, Barátok épülete.

Nagy választék fehér és színes zsinór barchetből szőnyeg, takaró, paplan, kanavászon, lepedő, abrosz, törülköző stb.

olcsó szabott árak mellett.

Hétfőn és kedden
AZ APOLLÓBAN

A kék egér II. része.

Vigjáték 3 felvonásban.
Főszereplő Madge-Zessing.

alá eső része megfeleljen az ő szükségletének. Az az arató, aki 9-ik vagy 10-ik részt szeretne ma kipréselni a munkaadóból, elfelejti, hogy nem véletlen, nem vak- eset apáinknak régi szokása, hogy koszt nélkül 11-ik, kosztal a 12-ik rész illeti a munkást; ez régi gyakorlat szülte szokás, melyben a munkásnak is meg kell nyugodnia. Amannak azért, mert ha drágább a gabona, drágább az ő munkadíjában kiadott gabonaresz is, emennek pedig azért, mert ha drágább magot vetett is, talán az ősszel is meglesz ez az ára. Ebből az én munkásbarátom azt gondolhatja magában, no köszönöm én az ilyen jóakarót, protekciót, de hát akkor miből fizetem én ki a csizmát, a zsírt, a ruhát, az adót stb.

A napszámából. A munkásnak ez a főkezese. Itt kell munkásbarátom többet kérni, de nem mindent. Ha egyszer nem tudok én annyi búzát stb. gabonát keresni, hogy abból először is jusson, akkor ne itt böstörködjünk, a munkaadóval, mert a rész vagy semmit vagy keveset ér ebből a tekintetből, hanem a napszámánál iparkodjunk erőre kapni, úgy hogy ne csupán azt a félhold kukoricást, krumplist kapalgassuk, hanem amink van, azt géperővel mihamarabb elvégezzük, lássunk, pénzés napszám után, a mit szombaton fizetnek, amit a jég el nem ver, egér nem rág össze és így ha Isten hozzá erőt ad, mégis csak jön össze tekintélyes összeg a ládáiában arra a reneteg költségre, ami fejünk fölé bizton eljő. De ne mondjuk azt, ráérünk szerződni. Mert akkor az uradalmak és potentátok meg ráérnek más munkás után nézni, mert józanul azt már mégse gondoljuk, hogy az uraságok, bérlok, birtokosok a küszöbre várják a tavaszi munkákat és akkor lássanak, fússanak munkások után. Ime ezek és ilyesfélék másként, a mi bizottságunk fejében. Egymást meghallgatjuk, egymástól tanulunk, ami jónak látszik elfogadjuk, ami észszerű megvalósítjuk, ami rossz, elvetjük. Így állunk bele a háborus világnak kényszerhelyzetébe. Azt akarjuk, hogy a mikor ezt a nehéz életet éljük, vállvetett munkával hozzájáruljunk mi is valamivel a nemzet erőforrásaihoz, de úgy, hogy hazafiaink, pláne uzorások ebben a nagy időben se legyünk. (L.)

Mit küldjünk a katonáknak?

A hazaérkezett sebesültektől, a tábori lapokból tudjuk, hogy a harctéren a tisztaságra bizony nagyon kevés, vagy semmi gondot sem tudnak fordítani a mi derék katonáink. Sokszor az alkalom, az idő hiánya nem engedi, hogy rendbehozzák magukat, legtöbbször azonban a tisztasághoz szükséges eszközök hiánya az oka, hogy megfertőződnek. Nem válhatnak fehér-

neműt, mert nincsen, nem mosakodhatnak meg jól, mert szappan nincsen. A megmótt hajat gép, olló hiányában nem nyírhatják le. Természetesen a fogkefe is fehér holló számba megy. Pedig, ha ezek a tisztasághoz feltétlenül szükséges eszközök megválnának, kevesebbet szenvednének a tisztatlanság következményeitől.

Ezeket írja egyik harctéri fő-törzsorvos előfizetőnk és ezeket ajánlja figyelmünkbe, hogy a nagyközönségnek tudtára adjuk. Holmi nyalánk ígok helyett sokkal szívesebben látják az ilyen küldeményeket a harctéri katonák.

Jegyzőválasztás az Ipartesiületben

Warhanek Ferenc dr. az északi harctéren hősi halált halt ipartestületi jegyző állását tegnap töltötték be. A választás nagy érdeklődés közepette folyt le. Már hetekkel a választás napja előtt sorompóba léptek a jelöltek, folyt az agitáció, a rábeszélés és egyes jelöltek érdekében. Az állásra, mint már megirtuk, többen pályáztak, így Kommandovits Gyula dr. ügyvéd, Szöllősy Ferenc laptörzsorvos, Farkas Sándor tb. városi főjegyző, Sas István jogszigorló és Krujbert Ferenc ügyvédi írnök. Mint az eredmény megmutatta Krujbert leszámítva minden pályázójának volt pártja, voltak emerei, mindegyik a siker reményében vette föl a harcot, annál is inkább, mert az állás elnyeréséhez nem szükséges a választmányi tagok többségének a szavazata. A szavazás egyébként titkos volt és a következőképpen folyt le. Az Ipartestület választmányi tagjai szép számban jelentek a választógyűlésre. Say Ferenc építőmester, az Ipartestület elnöke vezette a választási aktust, melynek kezdetén némi differenciák merültek fel. A választmányi tagok egy része azon az állásponton volt, hogy az állást ideiglenesen csak helyettesrel töltsék be, mivel a pályázók egy része most katonas, s így a közülük megválasztott nem tehet eleget állásbeli kötelezettségének. Ezen álláspontot védelmezte Say Ferenc elnök is. A tagok többsége azonban más véleményen volt és a végleges betöltés mellett érvelt. A hásszura nyuló vita után, miután egyik fél sem tudta a másikat meggyőzni álláspontja helyességéről, az elnök elrendelte a szavazást. Leadtak összesen 51 szavazatot; ebből Szöllősy Ferenc 22, Farkas Sándor 12, Kommandovits Gyula 5 és Sas István 8 szavazatot kapott. A pályázók közül Krujbertre egyetlen szavazat sem esett. Így az Ipartestület jegyzőjévé a tagok relatív többsége Szöllősy Ferenc hírlapíró választotta meg.

Háborús apróságok.

A hős tisztiszolga. Vakmerő szolgálja volt egy horvát ezred zászlósának. Maga mesélte nekem a történetet, mikor egy patrouillirozás alkalmával náluk éjjeleztem.

„Négy nap és négy éjjel fektütnék már a tűzvonalban. Rémületes napok voltak. A tiszték közül már csak magam maradtam a lövészárkban. A legénység fele sebesült és meghalt. 40 lépésre voltunk csak az ellenségtől, kiknek gépfegyvere folyvást ontotta a tüzet.

Jozo ott volt mellettem. És csak nézte-nézte, hogy potyognak a golyók jobbra, balra, előre, hátra a fejem körül. Száda őket, mint a bokrot (már ahogy egy tisztiszolga-hoz illik is).

„Mán hiába Fährmich ur! én ezt nem bírom tovább kiállni.“ Fogta magát és elment.

Biztosra vettem, hogy lelövik. Egyszer csak a tulsó oldalon irtozatos túzélés és rá rögtön a kommandó:

„Ne pucaj! Nasi! (Ne löj! A miénk!)

És csend lett.

Egy óra múlva visszajött a Jozo. Véresen, maszatosan. Egy gépfegyverrel a vállán, jobb kezében egy browningt szorongatott.

„Hát te honnan jössz!“

„Honnan? Hát onnan. Megmondtam neked, hogy ne lövődözzenek ilyen ködbe! Osztek ideadták ezt ni. A tiszt aszondta, neki ugyesem köll a másik világba...“

„Hogy, hogyan csinálta nem tudom, de hogy a vitéségi érmet egy hétre rá a mellére tűztük, azt tudom.“

A háborus házasságkötések megkönnyítése. — A hivatalos lap pénteki száma a kormány házassági jogrendeletét közli. A rendelet megengedi, hogy a gyámhatóság a kiskorú házasságkötésnél szükséges törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést akkor is pótolhatja, ha a házasságkötés a háborus események következtében vagy más okból sürgős és a kiskorú házastul részére szükséges törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést kellő időben azért nem lehet megszerezni, mert a házastul, vagy a törvényes képviselő, vagy beleegyezésre jogosult szülő katonai szolgálatot teljesít, vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyénekkel egy tekintet alá esik, vagy a törvényes képviselői vagy a szülői beleegyezésnek megszerzését a háborus események egyébként gátolják.

Még egy magyar Hindenburg. Egyik pusztán új magyar honpolgár pillantotta meg a napvilágot édesapjának, Fekete Gábor juhásznak nagy öröme. Egy-két apróság mindig elfér a ház körül, most meg különösen nagy értéke van az ilyen szaporulatnak, mikor a halál ugyis nagy rendeket vág sorainkban. Összeült a Fekete-család, hogy nevet adjon az újszülöttnak, de hát a választás nehézen ment.

— Andris se jó, János meg sok van, Jóska az meg az anyjuknak nem tetszik, legyen hat a gyerek neve Hindenburg, — ütött az asztalra Fekete Gábor és az ő szavazata Jánosra esett. A keresztelőlél a pap

magyarázgatta ugyan, hogy szent Hindenburg nincsen, de ezzel igen nagy méregbe hozta a juhászt.

— Nem adám én azt kalendárium minden szentjeit, beleértve a protestáns és görög-orosz, de még a zsidó naptárt is, — jelentette ki a juhász. — Vagy Hindenburg lesz a neve, vagy nem is lesz keresztneve.

Mit volt mit tenni a pap, vállalt volt és elővette a matrikulát, Fekete Hindenburgot pedig kevélyen vitték haza a tenyára. Ő a második magyar Hindenburg, — az első már hónapokkal előbb jelentést tettünk: az felvidéki ember, Konkoly-Thege Hindenburg.

A sebesült hősökért.

Ez alatt a cím alatt értesül a nagyközönség arról a jótékonyaságról és szeretetről, mellyel a vármegye közönsége felkarolja a székesfehérvári kórházakba érkező s a pályaudvaron átutazó sebesült katonákat. 78 ezer 600 sebesült katonát fordult már meg a pályaudvari üdítő állomáson s ez a 78 ezer sebesült katonát, mely szétment az egész Monarchiában, tanúságot tehet arról, hogy Székesfehérvárt a hagyományos magyar vendégszeretet valóságos csodákat művel, az egész vármegye népe versenyez abban, hogy méltó szeretettel és aldozatkészséggel karolja fel a haza nagy ügyéért vértáldozó sebesült hősöket.

A székesfehérvári üdítő állomás a sebesültek gondviselésében a Vöröskereszt kirendeltségének intenzív betöltésében, az élelmezés minden igényt kielégítő lebonyolításában — elismerten — egyedülálló az egész Monarchiában. Közönet és hála érte a falvak kedvű magyar népének, mely ezt nagyszabású aldozatkészségével lehetővé tette. Közönet és hála a falvak papi, jegyzői, tanítói karának, mely befolyásával a tekintélyével a nép hazafias aldozatkészségét termékenyítette a haza nagy ügyének szolgálatában.

Ujabbán a következő helyekről érkeztek élelmiszeralományok a Vöröskereszt pályaudvari kirendeltségéhez:

Mány. Tornyay Ferenc plebános melegen szívén viselvé a sebesülteket ügylet, négy napig házról-hazra járva gyűjtötte 65 kgr. sertéshúst, 10 drb. csirkét, 13 zsák burgonyát, 2 zsák babot, 12 kgr. lisztet, 148 drb. tojást, 1 zsák zöldséget. A plebános külön ajándéka 10 K.

Lovasberényből a község kiválóan agilis jegyzőjének, Marton Györgynek, Kerecsy Károly esperes-plebánosnak, ki meleg szeretettel támogatja az ügyet, Papp Kálmán ig. tanítónak, a zárda tisztelendő nővéreinek s a ref. lelkesnek lelkes közreműködése folytán érkezett 60 kgr. sertéshús, 10 kgr. törpörtyű, 5 drb. tyúk, 80 kgr. liszt, 160 tojás, 4 kgr. zsír, 3 zsák burgonya, 3 zsák köpözta, 1 zsák zöldség, 2 kgr. cukor, szappan, lekvár, beőit, tejfel, aszaltól, cigaretták és 11'60 K.

Szabadbattyánból. Galy János jegyző támogatására folytán: 71 drb. tojás, 4 kgr. sertéshús, 30 kgr. bab, 5 kgr. szappan, 2 üveg lekvár, aszaltól, az ott állomásozó trén önkéntesen ajándéka 18 K, a község

bíró adomány 4 K. Blau Arnold-tól: egy borju.

Tác. A jegyző és tanító közreműködése folytán érkezett: 130 kgr. liszt, 120 kgr. bab, 307 drb. tojás, 45 kgr. sertészsír, 3 zsák burgonya, 20 tej káposzta, 6 kgr. zsir, 1 nyul, 1 tvuk, 1 kgr. aszalék 60 fillér.

Csörrel Penc Gyula jegyző, Toman Antal plébános, Kutassy Ödön ref. lelkész és (a ref. tanító lelkes tevékenysége folytán érkezett: 70 kgr. se:teshus, 440 d-b. tojás, 150 kgr. liszt, 160 kgr. bab, 6 zsák burgonya, 3 zsák káposzta, 8 kgr. zsir, 3 kgr. aszalék, 40 kgr. kukorica.

(Folyt. köv.)

Rekvirálják a be nem jelentett tengeri-készleteket.

A földmiveltügyi miniszter elrendelte az önként be nem jelentett tengerikészletek rekvirálását. A rekvirálást a közigazgatási hatóságok végzik, amelyek elsősorban a háztartási és a gazdasági szűkséglet című vasszatartható készlet mennyisége tekintetében is határozhatnak. Március 15-ikéig, vagyis az önkéntes bejelentés határidejének lejártáig elsősorban azokat a készleteket foglalják le, amelyeket az Országos Gazdasági Bizottság javára való önkéntes bejelentés mellőzésével február 15-ike és 23-ika közti időben advátétel tárgya voltak. A földmiveltügyi miniszter azonban arra is utasította az előjáró hatóságokat, hogy ahol tengeri feleslegről van tudomásuk és a készlet birtokosa azt felhívás ellenére sem jelenti be önként a Gazdasági Bizottság javára a községi előjárásánál ott a rekvirálást föltétlenül eszközöljék. Természetes, hogy a rekvirál. készlet tulajdonosa nem az önkéntes bejelentés eseteire felajánlott kivételes árat, hanem a hatóságilag megállapított árat kapja meg.

HIREK.

Napló.

Királyok — uzsorások.

Micsoda boldog ország ez a mi hazánk! Ennyi király, mint nálunk, talán sehol sincs az egész földtekén. Van közöttük kalapkirály, hangszerkirály, cipőkirály, muzsik király, panamakirály, újságkirály, pénzkirály, bankkirály; de ki tudná elszámlálni ezt a vége-hosszanélküli listát. Am jött a háboru, jött a nyomoruság, nyakunkba szakadt a drágaság; eszünk jó kukoricalisztet, kenyérnek csufozt hadigombócot, árpaliszttal vegyített ragadós fűrészpont, szóval élünk, leszünk, vagyunk, mert élni csak kell valahogyan! Keserűség, bánat, szomorúság, oda se neki! Ne busulj magyar, vizsgálódjál, hisz kaptál új királyokat. A régieket egyszerűen csapd el magadtól! Tiszteled, becsüld meg az új királyokat. Mint a tavaszi langyos eső után kibújik a földből az alvó csira, úgy jelentek meg a te új királyaid. Ime, ha tudni akarok, kiknek hódolj, olvass el; megszülettek: a rizskirály, a lisztkirály, a krumplikirály!

a fölténykirály, a srappelkirály, a csukaszurke munderkirály, a life-ránskirály, a katonaszabadítókirály, a kijárókirály, az ágyukirály. Hát nem elég nagy a választék? Hát nem boldog a magyar? Hát kell még ennek a nyomorult magyar népeknek más is? Minek neked a liszt, a kenyér, az ennivaló, a kukorica, az árpa, a rizs, hisz hálát adhat az Istennek, hogy ennyi királyod van. — Hej Petőfi, Petőfi! te, a magyar nép lángostora, milyen szép verseket írtál volna te ezekről a mi királyainkról!

— **Lelkigyakorlatok Székesfehérváron.** Alkalmas terem hiányában egyelőre a lelkiyakorlatok nálunk meg nem tarthatók, de a megyéspüspök készségegel kijelentette, hogy azokat husvét után is megtartja, ha esetleg addig a Kath. Kö. nagyterme kiürítettik.

— **Az Oltáregyleti sz. mise** vasárnap lesz a szeminariumi templomban.

— **Közgyűlés a város élelmézős ügyében.** Székesfehérvár törvényhatósága március 10-én d. u. 3 órákor rendkívüli közgyűlést tart a legaktuálisabb és legfontosabb kérdésben, a város élelmézős ügyében.

— **A városi burgonyakiosztáshoz.** Lapunk is megemlítette azokat a panaszokat, amelyek a városi burgonyakiosztás miatt a közönség körében felhangzottak. A panaszok elsősorban azonban magának a polgármesternek jutottak tudomására. Az okos eszmét, az olcsó burgonyabeszerezést ő kezdeményezte és vitte keresztül, természetesen őt bszantotta legjobban, hogy a kiosztás miatt panaszok merültek fel. A válla beadott panaszok alapján azonnal megindította a vizsgálatot s lapunk utján is felhívja az illető panaszosokat, hogy a városházán jelentkezzenek, vagy nevüket és lakás címüket tudassák, hogy kihallgassák őket.

— **A hősök özvegyeinek és árvaik segélyezésére** Lovasberény képviselőtestülete 10000 koronát Zámolyé pedig 5000 koronát szavazott meg.

— **Apósa és nem sógora.** A hősiáht halt Cice cigányprimásról írt történetben megemlékeztünk, hogy a hős Cice primás Magda székesfehérvári zénéznek a sógora. A derék muzsikusz helyreigazításra kért bennünket, amennyiben a nevezett hős neki nem sógora, hanem apósa. Továbbá annak megemlékését is kéri, hogy az Ezredéves iskola hadikórházában legutóbb rendezett hangversenyt nem a Darázs bandája tartotta, hanem az övé. Kéréseinek természetesen készségegel helyt adtunk.

— **A vasuti kórház** betegjeinek adakoztak: Ringhoffer-Istvánné 1 tőveg paprika, Pap Inréné 16 drb. tojás, Török Andrásné fekete kávé, Üditő Állomás 70 drb. tojás, Herczeg Sándorné pogácsa és kalács, Üditő Állomás 60 drb. tojás, Schlögl Kálmán könyvek, Aulik Józsefné 1 kg. vaj, Burján Endréné 20 korona, Hang Mária 6 pár papucs, Herczeg Sándorné huslevés.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult szer a Dr. Störk-éle komprimált mélypasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható **Szűts Robert** „Magyar Korona” gyógyszerüzében Székesfehérvár Városházán.

— **Mikor lesz vége a háborúnak?** Milliók török ezen a keserves rébuszon a fejüket. Pedig lapunk egyik külső-belső munkatársa szerint a dolog megfejtes egészen egyszerű számtani-művelten alapszik.

— Tehát mikor lesz vége a háborúnak?
— A dolog egészen egyszerű. Hány nagy ellenségünk van nekünk?, ugy-e három: orosz, francia, angol.

— Igenis.
— Hány ellensége van az ántántnak?

— Három: német, magyar, török.

— Ugy van.
— Tessék e hármat elosztani hátfommal. Hányszor találatik?

— Egyszer.

— No lám! maga kis okos! már meg is fejtette, pedig még nem is egészen kopasz, noha még felesége sincs. A választban benne van a felelet. Tehát mikor lesz vége a háborúnak?

— Egyszer.

Mindezek után pedig csak annyit jegyzünk meg, hogy kevésbbé zenialis Külső-belső munkatársunkat ezen kolosszális rébuszfejtés után rögtön és oly lendülettel dobtuk ki, hogy becses orra a minutumban beleütődött az öregtemplom falába. Külső-belső munkatársunk sántítva és sóhajtott a távozás hímes mezején eltűnt.

— **A Vö öskereszt javára.** Az adonyi róm. kat. legény-egyesület március 10-én „Vöröskereszt” egylet javára hazaifas műkedvelő előadást rendez a következő műsorral: 1. Induló. Cimbalmon előadók: Szeitl Jenő és Szeitl Margitka, hegedűn kíséri Gela Gábor. 2. „Talpra magyar” Énekli az egyesület énekkara. 3. Únpei beszéd. Tartja: Föt. Csöngedi Gyula asz. pleb. 4. Magyar népdalok. Énekli: Juhász Irma, cimbalmon kíséri: Szeitl Margit. 5. Hazaifas dalok. Cimbalmon előadók Szeitl Jenő és Szeitl Margit, hegedűn kíséri: Gela Gábor. 6. „Bucsudal” és „Száll a fekete éjbe”. Énekli: Juhász Irma, hegedűn kíséri: Gela Gábor. 7. „A hős diókok”. Játék 3 felvonásban, írta: Pakots József. Személyek: Kenéz tanár — Hoffer Vilmos, Bothos nép. százasos — Steiner József, Öreg 48-as — Lenk György, Orosz kapitány — Póos György, Orosz hadnagy — Müller Sándor, Ruthen paraszt — Póos József, Segédtsizt — Ebl József. Diákok: Bothos — Lemler Ferenc, Pajor — Pinter Gyula, Csák — Bósz József, Török — Lenk Lajos, János — Tóth Pál, Nemes — Szeitl Jenő, Széki — Házlinger Ferenc. Színhely egy magyar gimnázium tanterme és a Kárpátok melletti harctér.

— **Rövid hírek.**
Az Apolló színház legközelebbi szenzációja a Kék egér II. része.

Színházi felügyelői állásra a város pályázatot fog hirdetni.

Szerencsétlenül járt. Máhr János 53 éves helybeli lakos földmives. Egy kocsi elütötte s a lába eltörtött. Súlyos sérülésével a Szt. György közkórházba szállították.

— **Kimutatás:** az Ezredéves iskolánál berendezett katonai kórház betegjei részére befojlt adományokról, 1915. febr. 19-től március 2-ig. Özv. Reinizt Lipótné narancs és cigaretta, Deutsch Ignác né narancs és sütemény, Kálmán Ferencné egy sonka, kenyér és uborka, Bilkei Lenke 5 drb. főríng, Heller Edéné 20 drb. tojás, dr. Farkasné és dr. Huszár né sütemény és sör, Lóke Janosné 4 t. tej 15 drb. tojás.

— **Gyűjtések eredménye:** A székesfehérvári hadsegélyező bizottság által kibocsájtott iveken az özvegyek és árvaik javára adakoztak:
Zugor Irén gyűjtésén: Tanító Lujza 20 fill. N. N. 40 fill. Rekner J. 20 fill. Mittermájer né 20 fill. Vértessy né 20 fill. Jancsek János 20 fill. Horváth Andrásné 10 fill. Vámosy Jánosné 50 fill. Petőcz János 40 fill. Kiss Józsefné 28 fill. Mészáros Imréné 20 fill. Beke József 20 fill. Granási István 1 K. Wock Juliska 40 fill. Léhner József 40 fill. Szabó György 40 fill. Kovács Mihály 10 fill. Szegefi József 20 fill. Nagy István 10 fill. Kuglics János 50 fill. Bögyös István 60 fill. Hadi Istvánné 10 fill. „Csurgai Horváthné 10 fill. N. N. 20 fill. N. N. 20 fill. N. N. 10 fill. Gödri János 20 fill. N. N. 20 fill. Zugor Etelka 40 fill. N. N. 10 fill. Cserna Lászlóné 40 fill. Ács Mihályné 2 fill. Hajdu Mihály 20 fill. összesen 9 korona 04 fillér.

Szakács Böszö 2. számú gyűjtésén. Özv. Vámi Istvánné 2 K. Kuntz Józsefné 1 K. Moharos Sándorné 20 fill. N. N. 40 fill. Arany Andrásné 30 fill. Arany István 40 fill. Arany Józsefné 50 fill. Szabó József 28 fill. Ledner József 2 K. Jásper Ferencné 20 fill. Nagy Istvánné 30 fill. Papp Sándor 10 fill. N. Sándorné 50 fill. Kú Istvánné 60 fill. Schlett Ferencné 1 K. Erdősi Imréné 40 fill. Schlanszky Jánosné 30 fill. Nagy Józsefné 10 Nyári Béláné 1 K. N. N. 40 fill. Weisz Dávidné 40 fill. Krizsán 20 fill. N. N. 20 fill. Magyar Józsefné 1 K. N. N. 40 fill. M. N. 40 fill. N. N. 10 fill. Kovács Istvánné 20 fill. Hermann Mihály 40 fill. Fábrián Józsefné 2 K. Arany J. 1 K. N. N.

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO

színház

PÉNTEK, SZOMBAT,
márc. 5-én márc. 6-án

1. Karácsonyi idill, (életkép.)
2. **R. U. S.**
legujabb háborus aktualitások.
3. Pali és az óriás, (humoros.)
- 4.—5.—6.

Az élet iskolája.
(Dráma 3 felvonásban.)
Főszereplő:
WALDEMAR PSILANDER

7. Károlyka csinatlan, (hum.)

40 fill. összesen 21 korona 18 fill.
Fekete Géza gyűjtőívén. Fekete Géza 2 K. Gántis István, olvashatatlan aláírás 2 K. Ránberger József 2 K. Hajnal F. Dinkert Samu 2 K. Boros József 2 K. Bencze István 2 K. Kertész Mór 2 K. Horváth M. 2 K. Obermayer 2 K. Bogyó Ferenc 8 K. Rédei Vilmos 2 K. Schvalm 2 K. Folkert Lajos 2 K. C. Mariska 1 K. Szekesfehervári Vendéglősök, Kávésök és Italmérők szikvizgyár szövetkezete 50 korona.

Brust Gizella gyűjtőívén. Brust Artur 5 K. Wollner Sándor 2 K. Hollender Ignác 1 K. Barna Viktor 1 K. Listár Péter 50 fill. Schön Márkus 1 K. olvashatatlan 2 K. Arany János 2 K. Brust és Steiner 1 K. N. N. 1 K. Znanai 1 K. Braun Nővérek 1 K. N. N. 1 K. N. N. 1 K. Krén 1 K. N. N. 1 K. Tehel M. 1 K. Deutsh K. 1 K. N. N. 1 K. Steiner Lajos 2 K. Vincz József N. N. 60 fill. Klein Mór 1 K. Vértés Aladár 4 K. N. N. 1 K. N. N. 20 fill. Truckenszicné 40 fill. Szalczgruber Józsefné 1 K. Halvaksz József 2 K. Pintér János 20 fill. Alb 20 fill. Albrecht János 80 fill. Juhász Jenőné 1 K. Dudás Józsefné 40 fill. Gaál Ferenc 20 fill. Schlett Ferenc 40 fill. Erdős Imre 40 fill. N. N. 50 fill. összesen 43 korona 30 fillér.

Felvágottak sajtók nagyválasztékban. Borok, pezsgők, rumok és likőrök; cukorkák, teásütemény, Münchener Szalvator sör. Pénteken balatoni süllő Gebauer Testvéreké, Kossuth-utca. Telefon 340.

PUMELI kávébehozatal SZÉKESFEHÉRVÁR (BARÁTOK EPÜLTÉJE):
 Pörkölt kávékeverékek utolérhetetlenek! Saját villamos kávénapypörkölt! Telefon 250.

Legolcsóbb szén

a Szekesfehervári Hitelszövetkezet (hiv. helyiség: Távirdu-utca 6.) árusít.

1. darabos poroszszén mm.-ja: 4 korona 80 fillér.

1. darabos salgótarjáni szén mm.-ja: 3 kor. 60 fillér

a házhoz szállítás fuvarjával együtt.

Megrendeléseket bármely mennyiségben elfogad a könyvelőség a hiv. helyiségben mindennap d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5 óráig. Szállítás minden hét szerdáján.

Mivel a hitelszövetkezet csak tagjainak szállít, a saját érdekében cselekszik, aki a tagok közé sürgősen belép. Egy üzletre (amely után 5%-os osztalék jár: 50 korona, ezt azonban 50 hónap alatt kell befizetni).

IRODALOM.

Isten és a háború. Irta Nagy Lajos gyurói ref. lelkes. Isten és a háború közötti összefüggést keresi a szerző 18 oldalas füzetecskéjében s arra a következtetésre jut, hogy a háború Istentől nem lehet. Még azt a feltevést is kárhuzhatja, hogy a háború Isten büntetése lehet. A szerző szerint szent és igazságos háború még nem volt és nem is esz soha. Füzetének befejezésében azonban ezen állítást egyenestül

csak azért, hogy a felbuzdulás, amely nemzeti ügyünk védelmével kapcsolatban országszerte keletkezett, le ne jöhassza. Ha egyszer még sosem volt igazságos háború és nem is lesz soha, miért kivétel a mostani háború, miért jogos ez? Mert ez még a szerző szerint is jogos. A kis füzetecskében legtöbbit a következő írás ér: ezen írás jövedelme a hadbavonultak családtagjainak fölségélyezésére fordítatik. Ara 50 fillér, kapható a szerzőnél.

SZÍNHÁZ.

Psylander utoljára. Óriási sikerrel mutatta be tegnap az Apolló színház Psylander főszereplésével az Élet iskolája c. 3 felvonásos drámát. A szép számban megjelent előkelő közönség tetszésével találkozott Psylander a mozikirály eme legújabb alakítása, mely ugy kiállítására, mint az összes szereplőkre, nézve a csodával határos. Egy gyönyörű életkép, eredeti harctéri felvételek és több humoros kép egészíti ki a szenzációs műsort, mely teljes egészében ma látható utoljára. Az előadások 6 és 9 órakor kezdődnek.

Pályázati hirdetés.

A város tulajdonát képező színháznál alkalmazásban volt házfelügyelő elhalálása folytán ezen megüresedett állásra pályázatot hirdetek.

A házfelügyelő javadalmazása 720 K. évi fizetés, természetben lakás és nyugdíjjogosultság.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásra pályázni óhajtának, születési anyakönyvi kivonatuk, erkölcsi bizonyítványuk és foglalkozásukat igazoló okmányuk csatolása mellett hozzám címzett pályázati kérvényüket folyó évi március 10-ik napjának délután 5 órájáig a városi iktató hivatalba nyújtsák be.

Székeshárvárt 1915. márc. 5.

Dr. Saara Gyula
 poigármester.

Szerkesztői üzenet.

Szalontai Mihályné Adony. Kardos János, Kiss Ignác, Mikó Jánosné Helyben. Hozzáartozók után a katonai parancsnokságnál érdeklődni fogunk, s a választ ezen a helyen adjuk meg. Addig csak legyenek türellemmel.

E. G. Bicske. A kérdezett cím: Szabó Ferenc, Pilisszántó, Pest megye. Sok üdvözlét.

A. J. Kisilang. K. R. Adouy. A tudósításért hálás köszönet.

K. J. százas. Tábori pésta 313. A megemlékezésért hálás köszönet. A fehérváriak osztatlan szeriete kísérvje a nagy küzdelemben. Ürülünk, hogy a lap pontosan megérkezik. Ez a tábori posta dicsérete. Valamennyi harctérra a legpontosabban megy. Már többen írták. Még arra a kőiyagos angolok felé is.

Horváth András. Tábori posta 99. Elfizetése megérkezett, a lapot megindítottuk. Elfizetését azonban jótékony célra fordítottuk, mert a harctérekre és kórházakba csakis tiszteletpéldányokat küldünk. Üdvözljük bajtársaival együtt.

B. K.-né Pusztavám 1915 április-ig.

Spindler István. F. F. B. Póla. Verseit megkaptuk. Alkalmadtán közölni fogjuk.

Mohos J. Hindenburg nagyfalu. Élvezettel olvastuk ritmusait. Azonban oly hosszú, hogy lapunk mostani terjedelmében nem adhatjuk le. Eltettük emlékébe.

H. K. Hindenburg-zászlós. Szíves sorajért sok köszönet. Mások is örömmel látjuk.

K. S. Baja. Kiténtetése alkalmával legmelegebben üdvözöljük.

2761|1915 tan. szám

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 798.1915. M. E. számu rendelete a 610.1915. M. E. számu rendelet alapján tengeri készletekre vonatkozólag tett egyes bejelentéseknek hatálytalanná nyilvánítása tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. tcikk 16 §-a, valamint az idézett törvénycikkeket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912: LXVII. tcikket kiegészítő 1914: L. tcikk 14 §-a alapján a következőket rendeli:

1. §.

Ha valaki a 610.1915. M. E. számu rendelet 3 §-a alapján az Országos Gazdasági Bizottság részére való megvétel céljára olyan tengerikészleteket jelentett be, amelyeket a bejelentés 1915 évi február hó 15 napján, vagy ezután február hó 23. napjáig bezárólag mástól vásárolt; a jelen rendelet életbe lépésének napjáig azonban birtokában még nem volt, az ilyen bejelentés, ugyszintén az az adásvételi szerződés, amellyel a bejelentő a bejelentett készletet az említett határidőn belül megvásárolta, hatálytalan és az eladó, aki a készletet tényleg birtokában tartja, jogosítva van ezt a készletet is a 790.1915. M. E. számu rendelet értelmében 1915 évi március hó 15 napjáig bezárólag az Országos Gazdasági Bizottság részére való megvétel céljára saját nevében bejelenteni. A hatálytalanná vált adásvételi szerződés alapján, a vevő az eladótól minden kártérítési igény nélkül csupán az esetleg adott foglaló, előleg, vagy vételár visszatérítését követelheti.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki. Budapest, 1915 évi március hó 2. napján.

Gróf Tisza István sk.
 m. kir. miniszterelnök.

Szombaton és vasárnap,
 március 6 és 7-én:

Béke a földön.

Az ellenséges üteg elfoglalása karácsony estéjén, katonai dráma 3 felvonásban.

A főszerep Fern András.

Fényes pótműsor, közte Gigetta becsapja Rodolfit.
 A szezon legsikerültebb vigjátéka.

Vak és rokkant katonák javára szíves adományokat kér és elfogad a Szekesfehervári Hadsegélyző Bizottság, Iskola-u. 2. szám.

APRÓHIRDETESEK.

Egy tanuló azonnali belépésre keresek. Vermes Frigyes.

Egy buzafölöd kiadó kukorica alá. Tudakozódni lehet Salétrom-utca 24. özv. Almássy Andrásné.

Belvarosban egy jóforgalmu vendéglő betegség miatt eladó. Tudakozni lehet a szerkesztőségben.

Ezüst talizmán gyűrűk 3 koronáért, aranygyűrűk 30 koronáért, kis ezüst érmek 3 koronáért, együttes értékek 1 koronáért, szíjjal 11 korona 50 fillérért, bronz érmek 3 koronáért kaphatók a „Hadsegélyző Bizottság” irodájában.

Gyógyszertárba fiatal, ügyes hű keresek kifutónak. Szűcs gyógyseresz. Városházter.

Vak aktónak javára a Hadsegélyző Hivatalban (Iskola u. 2.) keféklárusítatnak, a vakok készítményeiből. Felkérjük a mélyen tisztelt közönséget, szíveskedjék szükségleteit ott beszerezni, hogy ne jelleljen az árú részvétlenség miatt visszaküldeni. Szekesfehervári Hadsegélyző Bizottság.

Málna- és ribizlibokrok kaphatók Széchenyi-u. 26. sz. alatt.

Kath. Háziasszonyok Pirosalma-utcai cselédtothonában mindennemű cselédek helyet keresnek.

SZAJTOLJUK A KATH. SAJTÓEGYESÜLETET!!

Az egyesület célja a kath. napi sajtót és a jórányú irodalmi földenteni, versenyképessé tenni és a legszélesebb körben elterjeszteni. Evégből szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kath. társadalmat szervezi és egy nagy sajtóalap

létesítésére törekszik. Tagja lehet minden keresztény férfi vagy nő. A rendes tag félévénként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagsági díjat fizet. A jövővi tagok sorába tartozik, aki évenként legalább 10 K val járul az egyesület céljaihoz. Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben két éven belül) legalább 200 K-át áldoz a magasztos célra. Disztag címe illeti meg azt, aki legalább 1000 K-át a dományoz a sajtóalap javára.

Központi iroda: Bpest, IV., Ferenciek-tere 7 V. lépcső, J. e.

Hivatalos órák ünnepeket kivéve mindennap d. u. 3-6 óra között.